
PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR PWLLHELI 15/10/19

Presennol: Y Cyngorydd Hefin Underwood (Cadeirydd)

W. A. Partington (Cymdeithas Masnachwyr Morwrol) Stephen Tudor (Clwb Hwyllo Pwllheli) Michael Sol Owen (Cynrychioli Plas Heli) Cyngorydd Mici Plwm (Cyngor Tref Pwllheli) a'r Cyngorydd Gareth Thomas (Aelod Cabinet – Datblygu'r Economi).

Hefyd yn bresennol: Barry Davies (Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig), Llŷr B. Jones (Uwch Reolwr Economi a Chymuned), Wil Williams (Rheolwr Hafan a Harbwr Pwllheli) a Lowri Haf Evans (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth)

1. ETHOL CADEIRYDD

PENDERFYNWYD ail-ethol y Cyngorydd Hefin Underwood yn gadeirydd y Pwyllgor hwn am y flwyddyn 2019/20.

2. ETHOL IS-GADEIRYDD

PENDERFYNWYD ail-ethol y Cyngorydd Peter Read yn is-gadeirydd y Pwyllgor hwn am y flwyddyn 2019/20.

3. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cyngorydd Peter Read ynghyd â David Dewsbury (Cymdeithas Cychod Harbwr Pwllheli) ac Alwyn Roberts (Sefydliad y Bad Achub)

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

5. MATER BRYS

Nid oedd unrhyw fater brys.

6. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod y Pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 26 Mawrth, 2019, fel rhai cywir.

Gwnaed cais i ganlyniadau'r adolygiad hydrograffeg a gynhaliwyd Mawrth 2019 gael ei rannu gyda'r aelodau.

7. DIWEDDARIAD AR FATERION RHEOLAETHOL YR HARBWR

(a) Cyflwynwyd adroddiad gan y Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig a'r Rheolwr Harbwr yn rhoi diweddariad byr i'r Pwyllgor ar faterion yr harbwr am y cyfnod Mawrth 2019 – Hydref 2019. Tynnwyd sylw at y prif bwyntiau canlynol:

- Bod archwiliad manwl o gymhorthion mordwyo Pwllheli gan arolygwyr Awdurdod Goleudy Tŷ'r Drindod yn cael ei gynnal Hydref 2019 – nid oedd y swyddogion yn rhagweld problemau

- Bod datblygiadau megis gorsaf dywydd newydd, gwe gamerâu ac uwchraddio band eang yn gwella mynediad at wybodaeth amserol i gwsmeriaid
- Bod y cwmnïau Parcio a Lansio yn lansio nifer o gychod heb iddynt fod yn arddangos sticeri cofrestru PW a PC priodol. **Cynigiwyd i gynrychiolydd Cymdeithas Masnachwyr Morwrol drafod gyda'r cwmnïau a'u hannog i gofrestru**
- Bod cwsmeriaid yr Hafan a'r Harbwr wedi croesawu'r cyfleuster hunanwasanaeth ar gyfer tanwydd disel coch. Er hynny, yn dilyn ymgynghoriad a gweithrediad Llys Cyfiawnder yr Undeb Ewropeaidd ar danwydd disel a ddefnyddir mewn cychod pleser preifat a'r penderfyniad na all y DU gyflenwi Disel Coch, bydd bosib angen i'r Hafan gyflawni cyflenwad disel gwyn yn unig at y dyfodol. Pe bydd unrhyw newid yn digwydd yna fe fydd y swyddogion yn hysbysebu defnyddwyr ar unwaith.
- Bod gwaith cynnal a chadw Cei'r Gogledd wedi mynd yn anoddach dros y blynyddoedd diwethaf gyda diffyg adnoddau, arian a staff i wneud y gwaith angenrheidiol. **Erfyniwyd ar swyddogion i roi sylw priodol i'r ardal a chynnal trafodaethau gyda'r Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol ynglŷn â rhannu cyfrifoldebau am y gwaith cynnal a chadw**
- Cyfeiriwyd at grynodedd bras o gyllidebau'r Harbwr a'r Hafan a'r sefyllfa ariannol bresennol hyd at ddiwedd Medi 2019.
- Argymell codi 2% ar ffioedd Hafan Pwllheli a'r Harbwr Allanol yn 2020. **Derbyniwyd yr argymhelliad.**
- Argymell codi ffioedd lansio dyddiol o £10 i £15. Amlygwyd nad oedd y ffioedd lansio wedi cynyddu ers dros 18 mlynedd ac y byddai'r cynnydd yma yn hwb i godi incwm. Ategwyd na fyddai unrhyw addasiad i'r ffioedd eraill. **Derbyniwyd yr argymhelliad gyda chais i'r swyddogion annog defnyddwyr i gofrestru a defnyddio'r gwasanaeth**
- Nifer cychod sydd yn cael eu storio ar y lan ers rhai blynyddoedd yn ychwanegu at y broblem o storio cychod. **Awgrymwyd adolygu'r sefyllfa gan ystyried codi rhent yn ddibynnol ar y cyfnod 'aros ar y lan'**
- Bod system gyfrifo'r Hafan bellach wedi ei ganoli yn adran Incwm Cyngor Gwynedd Caernarfon. O ganlyniad, adroddwyd bod modd diddymu'r tal ychwanegol o 5% am gost angorfa flynyddol yn yr Hafan drwy daliadau ddebyd uniongyrchol
- Bod gwaith ar orsaf cychod newydd yr RNLi bellach wedi dechrau. Adroddwyd mai Wynne Construction sydd yn gyfrifol am y datblygiad. Ategwyd y byddai hwn yn atyniad newydd a chyffrous i'r ardal.
- Digwyddiad y British Dragon Association ynghyd a'r Jester Challenge wedi bod yn llwyddiannus.
- Cafwyd diweddariad ar ddigwyddiadau Plas Heli lle adroddwyd bod 1060 o gystadleuwyr wedi cymryd rhan mewn digwyddiadau, 8 prif gystadleuaeth wedi ei cynnal, 31 aelod ifanc yn aelodau o'r Gymdeithas Hwyllo (4 o'r rhain yn cynrychioli Cymru). Cynhaliwyd 8 priodas ac 18 angladd / te angladd; rhwng 3 a 5 cyfarfod yn cael ei gynnal yn wythnosol gan wahanol gymdeithasau; 27 aelod o staff yn gweithio yno ar amseroedd prysur. Cytunwyd bod Plas Heli yn sicr yn hwb i'r economi leol. Nododd cynrychiolydd Clwb Hwyllo Pwllheli bod gwaith tirlunio ym maes parcio'r lan môr a'r cei ynghyd â gwella'r draeniad wedi ei gwblhau ac y byddai 3 polyn fflag yn cael ei symud i fynedfa Plas Heli i wella'r lliw. **Awgrymwyd bod angen mwy o arwyddion i gyfeirio ymwelwyr / trigolion at y caffi.**

PENDERFYNWYD nodi a derbyn yr adroddiad.

8. DIWEDDARIAD AR FATERION COD DIOGELWCH A CHARTHU

- Cod Morwrol Diogelwch Porthladdoedd
Yn dilyn penderfyniad gan y Pwyllgorau Ymgynghorol bod eitem ar y Cod Diogelwch yn destun eitem agenda pob cyfarfod o'r Pwyllgorau Ymgynghorol cyflwynwyd

diweddariad ar y materion cod diogelwch. Eglurwyd bod y Gwasanaeth Morwrol a Pharciau Gwledig yn adolygu'r Cod Diogelwch ar gyfer harbyrau bwrdeistrefol Gwynedd yn rheolaidd er sicrhau fod holl systemau diogelwch yr harbyrau yn cydfynd a gofynion y cod, disgwyliadau cwsmeriaid a chydymffurfio a gofynion lechyd a Diogelwch.

Atgoffwyd yr Aelodau bod Prif Archwiliwr Arolygaeth Asiantaeth Forwrol a Gwarchodwyr y Glannau wedi cynnal adolygiad dilynol o drefniadau a systemau diogelwch harbyrau bwrdeistrefol Gwynedd yn Mawrth 2019. Cafwyd cadarnhad bod y Cyngor yn cydymffurfio gyda'r disgwyliadau. Amlygwyd nad oedd unrhyw fater neu achos o bryder wedi ei gyflwyno at sylw'r gwasanaeth gan Aelodau o'r Pwyllgor Harbwr yn gysylltiedig â chyfrifoldebau a dyletswyddau statudol yr Harbwr, hyd yma yn 2019.

- **Carthu**

Yn dilyn gwahoddiad am dendrau ar 'Gwerthwch i Gymru', adroddwyd bod y gwaith o adnewyddu Grwyn y Crud wedi ei gynnig i gwmni Jennings am oddeutu £225,000. Nodwyd, er cwblhau'r gwaith rhagaratoi angenrheidiol ar gyfer cyflwyno cais am drwydded forol i Gyfoeth Naturiol Cymru, nid oedd y drwydded wedi ei derbyn (er bod drafft o'r cadarnhad wedi ei dderbyn). Atgoffwyd yr Aelodau ei fod yn hanfodol derbyn Trwydded Forol oherwydd bod ôl troed y grwyn yn ymestyn ymhellach na'i ôl troed presennol. Nodwyd nad oedd bwriad ymestyn y trwyn (byddai hyn yn golygu costau ychwanegol a chyfyngiad amser o hyd at 10 mlynedd). Ategwyd bod y cynllun yn ddyluniad da a'r newyddion yn galonogol. Bydd y grwyn gwreiddiol yn cael ei chwalu a'r grwyn newydd yn cael ei hadeiladu o garreg.

Mewn ymateb i'r cynllun datganwyd siom nad oedd modd strwythuro ac ehangu trwyn y grwyn fel datrysiad delfrydol ac yn unol â'r wir angen. Er yn derbyn bod angen dechrau ar y gwaith, awgrymwyd hefyd ceisio cynllunio ymlaen ar gyfer datrysiad tymor hir. **Cynigiwyd cysylltu gyda'r Aelod Cynulliad Dafydd Elis Thomas, Dirprwy Weinidog Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth (etholaeth Dwyfor a Meirionnydd) i dynnu sylw at reolau caeth Cyfoeth Naturiol Cymru ynghyd a rhwystrau mewn deddfau a pholisïau amgylcheddol ar gyfer adeiladu grwyn effeithiol. Ategwyd bod yr Harbwr yn adnodd gwerthfawr i ddenu twristiaid i'r ardal ac o fudd economaidd i'r Sir.**

- **Lagŵn Distyllu**

Amlygwyd bod oddeutu 18,000 ciwb o waddod wedi ei garthu o fasn y sianel ar harbwr a bod angen ystyried dulliau amgen o'i waredu cyn dechrau'r ymgrych nesaf.

- **Gwaith Carthu**

Bod cwmni 'Royal Smals' wedi cwblhau'r gwaith carthu yn y sianel fordwyo ac ym masn yr Hafan/Plas Heli. Adroddwyd mai £140,000 oedd pris y gwaith - y cwmni wedi gweithio mewn dull effeithiol a didrafferth heb amharu ar waith yr harbwr mewn unrhyw ffordd.

- **Tomen Dywod**

Adroddwyd bod y domen dywod ger ceg yr Harbwr bron yn llawn ac nad oedd modd ymgymryd ag unrhyw waith carthu sylweddol ychwanegol hyd fod y tywod a gro wedi ei waredu o'r safle. Nodwyd bod y Cyngor yn y broses o hysbysebu cyfleoeddi gwmnïau brynu'r tywod drwy 'Gwerthwch i Gymru'. Nodwyd hefyd bod trafodaethau wedi eu cynnal gyda Cyfoeth Naturiol Cymru i ail leoli'r tywod ar draethau cyfagos Abererch a Thraeth Cruggan. Ategwyd mai Cyngor Gwynedd fyddai'n gorfod symud y tywod pe bae'r penderfyniad i wneud hynny.

PENDERFYNWYD nodi a derbyn yr adroddiadau.

9. ADOLYGIAD HAFAN A HARBWR PWLLHELI

Derbyniwyd diweddariad gan yr Uwch Reolwr Economi a Chymuned ar adolygiad model rheoli ar gyfer yr Harbwr a'r Hafan. Nodwyd, er bod yr amserlen wedi llithro rhyw faint, bod Strategic Leisure bellach wedi cwblhau'r adolygiad a bod y prif argymhellion wedi eu derbyn. Adroddwyd bod yr argymhellion hynny yn cael eu trafod gydag Adrannau Cyfreithiol ac Eiddo'r Cyngor. Y cam nesaf fydd trefnu cyfarfodydd gyda'r sefydliadau hynny sydd wedi cyfrannu i'r adolygiad er mwyn trafod y prif gasgliadau.

Cynigiwyd ac eiliwyd trefnu cyfarfod arbennig o'r Pwyllgor Ymgynghorol er mwyn cael cyflwyniad o'r prif gasgliadau.

PENDERFYNWYD derbyn y wybodaeth a gwneud cais i'r Adran drefnu cyfarfod gydag Aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol i dderbyn prif gasgliadau'r adolygiad

10. DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Nodwyd y bydd y cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar 17 Mawrth, 2020.

Dechreuodd y cyfarfod am 6.00pm a daeth i ben am 7.45pm

CADEIRYDD